

Lengua Castellana y Literatura · 2.º

Bachillerato · Illes Balears

Cuadernillo de trabajo del profesorado: currículo oficial, secuenciación trimestral, situaciones de aprendizaje, rúbricas competenciales, DUA y comparativa autonómica frente al BOE.

Normativa Decret 33/2022, de 11 d'agost

Generado 19/05/2026 17:39

20 Competencias	44 Criterios	80 Saberes
---------------------------	------------------------	----------------------

Curso EBAU: los criterios LOMLOE se aplican en paralelo a la preparación de la prueba de acceso a la universidad. La rúbrica del departamento debe reflejar tanto el currículo oficial como las exigencias específicas del modelo EBAU de la CCAA.

Índice

1. Resumen normativo
2. Competencias específicas (explicadas)
3. Criterios de evaluación (con evidencia)
4. Saberes básicos (con actividad de aula)

1. Resumen normativo

Materia	Lengua Castellana y Literatura
Curso	2.º Bachillerato
Comunidad Autónoma	Illes Balears
Decreto autonómico	Decret 33/2022, de 11 d'agost
Particularidad	En Illes Balears, el catalán (modalidad balear) es lengua vehicular preferente y existe Llengua Catalana i Literatura con currículum propio.

2. Competencias específicas

Lengua Castellana y Literatura II

CE.1 · Reconèixer, valorar i explicar la diversitat lingüística del món, les famílies de llengües i la seva evolució (naixement...

TEXTO OFICIAL

Reconèixer, valorar i explicar la diversitat lingüística del món, les famílies de llengües i la seva evolució (naixement, vida i mort) i les polítiques que tenen a veure amb aquestes situacions; tot partint del fet de conèixer la situació lingüística a Europa i dels territoris que conformen el domini lingüístic de la llengua catalana. La diversitat lingüística constitueix una característica fonamental de la nostra societat. A aquesta realitat, s'hi suma el fet que a les nostres aules hi conviuen joves que parlen llengües diferents de la llengua vehicular d'aprenentatge. Les classes de llengües han d'acollir aquesta diversitat lingüística tant per valorar els significats culturals que se'n deriven i evitar els prejudicis lingüístics, com per aprofundir en el coneixement del funcionament de les llengües i les seves varietats. El desenvolupament d'aquesta competència a l'aula va, per tant, molt més enllà de situar en un mapa les llengües del nostre país i els seus dialectes, o d'estudiar les raons històriques del plurilingüisme com a finalitat última de l'aprenentatge. Contràriament, aquest acostament ha de nodrir-se de l'anàlisi i el diàleg sobre textos orals, escrits i multimodals de caràcter social i cultural, que reflecteixin la pluralitat lingüística i dialectal. Els alumnes, a més, han d'aprendre a distingir els trets

RESUMEN CLARO

Comprender y valorar la variedad de lenguas y dialectos de España y el mundo para eliminar prejuicios lingüísticos y apreciar la riqueza cultural.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado analiza las variedades del español y las lenguas de España, investiga situaciones de contacto lingüístico y argumenta contra mitos que discriminan a ciertos hablantes.

NO ES

No es memorizar un mapa de lenguas ni estudiar filología histórica. No es juzgar qué variante es más correcta basándose en criterios subjetivos o clasistas.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado analiza un vídeo de una variante dialectal específica y redacta un breve ensayo rebatiendo los prejuicios sociales asociados a esa forma de hablar.

explicar

CE.2 · Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunic...

TEXTO OFICIAL

Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci. Desenvolupar les estratègies de comprensió oral implica entendre la comunicació com un procés constant d'interpretació d'intencions en el qual entren en joc el coneixement compartit entre interlocutors i tots els elements contextuals i cotextuals que permeten anar més enllà del significat del text i interpretar-ne el sentit. La comprensió i interpretació de missatges orals requereix destreses específiques que han de ser objecte d'ensenyament i aprenentatge, des de les més bàsiques (anticipar el contingut, retenir informació rellevant en funció del propi objectiu, distingir entre fets i opinions o captar el sentit global i la relació entre les parts del discurs), a les més avançades (identificar la intenció de l'emissor; analitzar procediments retòrics; detectar fal·làcies argumentatives o valorar la fiabilitat, la forma i el contingut del text, entre d'altres). L'atenció al desenvolupament d'estratègies de comprensió oral es desplaça en aquesta etapa a textos de caràcter acadèmic i dels mitjans de comunicació amb un grau d'especialització més gran. Això implica el contacte amb nous gèneres discursius, desplegar estratègies que permetin salvar la distància entre els coneixements previs i els requerits per a la comprensió del text, com també familiaritzar-se amb un lèxic caracteritzat per més abundància de tecnicismes, préstecs i estrangerismes. La incorporació de discursos orals que abordin temes de rellevància social, científica i cultural és essencial per preparar els alumnes tant per a la participació activa en la vida social com per al seu desenvolupament acadèmic i professional posterior.

RESUMEN CLARO

Saber escuchar y analizar vídeos o audios complejos, detectando la intención del autor y si la información es fiable para crearse una opinión propia.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado escucha conferencias, noticias o pódcast, extrae las ideas clave, detecta posibles sesgos o intenciones ocultas y evalúa si la fuente es creíble y está bien estructurada.

NO ES

No es solo oír un audio y responder preguntas literales. No es hacer un dictado ni memorizar datos. Es entender qué nos quieren decir realmente y con qué intención.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Analizar un debate electoral o un editorial radiofónico identificando las falacias argumentativas y la postura ideológica del emisor mediante una ficha de escucha crítica.

interpretar

CE.3 · Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, fluïdesa, coherència...

TEXTO OFICIAL

Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. En aquesta etapa, es posarà atenció especial a situacions de caràcter públic, amb més distància social entre els interlocutors, que exigeixen usos lingüístics més elaborats, registres formals i un reconeixement de la importància de la comunicació no verbal. Les destreses vinculades a la producció oral de caràcter formal són essencials per al desenvolupament acadèmic i professional ulterior. Requereixen conèixer les claus dels gèneres discursius específics i dissenyar activitats competencials que incorporin de manera periòdica produccions orals a càrrec dels alumnes, sobre temes de rellevància ciutadana, científica o cultural, o vinculats als continguts curriculars. Aquestes seqüències didàctiques atendran de manera recursiva i col·laborativa a les successives fases del procés (planificació, producció, assaig i revisió) fins a arribar al producte final. D'altra banda, un grau més gran de consciència lingüística en les interaccions orals és un requisit indispensable per participar de manera activa, compromesa i ètica en societats democràtiques.

RESUMEN CLARO

El alumnado se comunica oralmente con propiedad en ámbitos académicos y sociales, sabiendo debatir con respeto y usar apoyos visuales de forma profesional.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado realiza exposiciones orales formales, participa en debates estructurados y crea contenidos audiovisuales, adaptando siempre su lenguaje al contexto y colaborando con los demás.

NO ES

No es simplemente hablar en clase. No es leer un papel en voz alta. No es una charla informal sin estructura ni rigor terminológico académico.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado organiza un debate académico sobre la vigencia de un tema literario clásico, utilizando una presentación digital como apoyo visual.

producir

CE.4 · Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb especial atenc...

TEXTO OFICIAL

Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement. L'atenció al desenvolupament d'estratègies de comprensió lectora es desplaça en aquesta etapa a textos de caràcter acadèmic amb un grau d'especialització, com també a textos dels mitjans de comunicació que aborden temes de rellevància social alta, científica i cultural. La lectura i interpretació de textos acadèmics implica el contacte amb nous gèneres discursius, el desplegament d'estratègies que permetin salvar la distància entre els coneixements previs i els aportats pel text, familiaritzar-se amb un lèxic sovint tècnic i amb abundant presència de préstecs i estrangerismes. D'altra banda, la lectura, interpretació i valoració de textos periodístics pressuposa el coneixement de les claus contextuais que permeten conferir-los sentit i detectar-ne els biaixos ideològics. Si no és així, el lector queda limitat a la interpretació literal del que s'ha dit, incapaç de captar ironies, al·lusions o dobles sentits, o de calibrar la intenció comunicativa de l'autor. D'aquí es desprèn que el desenvolupament de la competència lectora al batxillerat impliqui incidir en la motivació, el compromís i les pràctiques de lectura, juntament amb el coneixement i ús de les estratègies que han de desplegar-se abans, durant i després de l'acte lector, atenent de manera especial al desenvolupament de l'agilitat en el maneig de fonts diverses que permeti compensar la falta dels coneixements previs requerits per un determinat text, com també garantir-ne la fiabilitat o aclarir la finalitat amb la qual s'ha escrit.

RESUMEN CLARO

Saber leer a fondo textos complejos, cuestionando su veracidad y entendiendo qué pretenden decirnos para usar esa información en nuestros trabajos.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado lee artículos de opinión o textos científicos, extrae las ideas clave, detecta posibles sesgos y decide si la información es útil y fiable.

NO ES

No es solo resumir un texto. No es buscar datos literales. No es leer sin cuestionar la fuente o la intención oculta del autor.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Comparar dos artículos de opinión sobre un mismo tema de actualidad, analizando sus argumentos, fiabilidad y la intención de cada autor.

interpretar

CE.5 · Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb atenció especial als gèneres disc...

TEXTO OFICIAL

Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb atenció especial als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i respondre de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. Saber escriure significa avui saber fer-ho en diferents suports i formats, molts dels quals de caràcter hipertextual i multimodal i requereix el coneixement i apropiació dels motlles en què han cristal·litzat les pràctiques comunicatives escrites pròpies dels diferents àmbits d'ús: els gèneres discursius. A batxillerat cobren especial rellevància els gèneres acadèmics (dissertacions, assaigs, informes o comentaris crítics, entre d'altres) que reclamen la integració de diferents mirades, camps del saber o disciplines. L'estudiant, per tant, ha de manejar amb fluïdesa l'alternança d'informació i opinió, tot consignant les fonts consultades i procurar mantenir una adequada claredat expositiva amb una certa vocació d'estil. Ha de prendre consciència, en definitiva, de la responsabilitat de formar part en la construcció col·lectiva de sentits, des dels punts de vista cultural i ètic. La composició d'un text escrit ha tenir cura tant de la coherència, cohesió, correcció i adequació del registre, com de la propietat lèxica i la correcció gramatical i ortogràfica i també de la valoració de les alternatives disponibles per a l'ús d'un llenguatge inclusiu. Requereix també adoptar decisions sobre el to del discurs i la inscripció de les persones (emissor i destinataris). A més, resulta essencial posar la màxima atenció en el llenguatge i l'estil, per la qual cosa la vinculació entre la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua i la seva projecció en els usos textuais resulta

RESUMEN CLARO

Capacidad de redactar textos complejos, digitales o en papel, siguiendo las normas de cada género para aprender y comunicar ideas con rigor.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado redacta ensayos, informes y artículos de opinión usando diversos formatos y soportes, asegurando que el mensaje sea claro, ordenado y adecuado al contexto académico.

NO ES

No es hacer dictados ni ejercicios de gramática sueltos. No es escribir sin estructura. Es dominar los formatos reales de escritura profesional y académica.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado redacta un comentario crítico de un texto periodístico actual, integrando enlaces y elementos visuales para su publicación en el blog del centro.

producir

CE.6 · Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels...

TEXTO OFICIAL

Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal però respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides. La producció, multiplicació i distribució de la informació és el principi constitutiu de les societats actuals, però l'accés a la informació no garanteix per si mateix el coneixement. Per això és imprescindible que els alumnes adquireixin habilitats i destreses per transformar la informació en coneixement, reconeixent quan es necessita, on cercar-la, com gestionar-la, avaluar-la i comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal i evidenciant una actitud ètica i responsable amb la propietat intel·lectual i amb la identitat digital. Es tracta d'una aposta per l'Alfabetització Mediàtica i Informacional (AMI) que implica la utilització responsable de les tecnologies, amb atenció especial a la detecció d'informacions esbiaixades o falses, l'avaluació constant de les fonts, els temps d'ús i l'autoregulació. S'ha de procurar que els alumnes, individualment o de manera col·laborativa, consultin fonts d'informació variades en contextos socials o acadèmics per realitzar treballs o projectes de recerca, especialment sobre temes del currículum o de les obres literàries llegides. Aquests processos de recerca han de tendir a abordar autònomament la planificació, gestió i emmagatzematge de la informació per recuperar-la de forma òptima i del respecte a les convencions de presentació establertes (índex, organització en epígrafs, procediments de cita, notes a peu de pàgina, bibliografia i bibliografia web), al mateix temps que al desenvolupament de la creativitat i l'adequació al context en la difusió del seu nou aprenentatge. La biblioteca virtual jovescolar i l'aula, com a espai creatiu d'aprenentatge, seran l'entorn ideal per adquirir aquesta competència.

RESUMEN CLARO

Saber investigar de forma crítica, distinguiendo fuentes fiables de bulos para crear y comunicar un discurso propio bien documentado.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado busca información sobre temas literarios o lingüísticos, comprueba si las fuentes son veraces, las compara y redacta un trabajo original citando correctamente.

NO ES

No es copiar y pegar de Wikipedia. No es hacer un resumen de un solo libro. No es acumular datos sin verificar su origen.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado redacta un ensayo comparando dos críticas literarias opuestas sobre una obra del siglo XX, detectando sesgos y citando las fuentes.

evaluar

CE.7 · Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixemen...

TEXTO OFICIAL

Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres i compartir experiències lectores per construir la identitat lectora pròpia i gaudir de la dimensió social de la lectura. Desenvolupar aquesta competència implica avançar en la consolidació de l'autonomia i la construcció de la identitat lectora pròpia, dedicant un temps periòdic i constant a la lectura individual i propiciant moments de reflexió que permetin establir relacions entre els textos llegits. Això suposa ampliar les formes de gaudi, la diversitat i la complexitat dels textos escollits —incloent el contacte amb formes literàries actuals impreses i digitals i amb pràctiques culturals emergents— i la capacitat d'expressar l'experiència lectora. Es tracta de fer un pas cap a un corpus de lectures autònomes menys vinculades a l'entreteniment i a la lectura argumental i més orientat cap a l'apreciació estètica de la literatura. En conseqüència, l'explicitació de judicis de valor sobre les obres es basarà en molts més elements, incloent la identificació de la intertextualitat entre els textos i incorporarà la indagació, lectura i producció d'assaig relacionat amb les obres llegides.

RESUMEN CLARO

Fomentar el hábito de lectura libre y personal, descubriendo obras actuales para crear un criterio propio y compartir gustos con los demás.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado elige sus propias lecturas, mantiene un registro personal de sus impresiones y debate con sus compañeros sobre lo que le aporta cada texto.

NO ES

No es leer solo los clásicos obligatorios del examen ni hacer resúmenes de trama. No es una actividad pasiva de decodificación, sino de construcción de identidad.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado diseña un 'itinerario lector' digital recomendando tres obras contemporáneas que conecten con sus intereses personales o inquietudes generacionales actuales.

valorar

CE.8 · Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura catalana, utilitzant un metallenguatge específic i mobil...

TEXTO OFICIAL

Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura catalana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals per establir vincles entre textos diversos a fi de conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats d'aprofitament de la literatura i crear textos d'intenció literària.

RESUMEN CLARO

Analizar obras literarias clave conectándolas con la cultura y la vida personal para disfrutar de la lectura y producir textos creativos.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado lee textos significativos, explica sus temas usando terminología técnica, los vincula con otras manifestaciones artísticas y escribe sus propias piezas de intención literaria.

NO ES

No es memorizar datos biográficos ni listas de obras. No es repetir esquemas de movimientos literarios sin leer los textos ni relacionarlos con el presente.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado redacta un ensayo comparativo entre un poema de Góngora y una canción actual, analizando sus recursos retóricos y temática común.

interpretar

CE.9 · Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i refle...

TEXTO OFICIAL

Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica. Per tal que l'estudi sistemàtic de la llengua sigui útil, ha de promoure la competència metalingüística dels alumnes i s'ha de vincular amb els usos reals i contextualitzats propis dels parlants. La reflexió metalingüística ha de partir del coneixement intuïtiu dels alumnes com a usuaris de la llengua i establir ponts amb el coneixement sistemàtic d'aquesta, utilitzant per això la terminologia específica i integrant els nivells morfosintàctic, semàntic i pragmàtic en l'estudi de les formes lingüístiques. Es tracta, per tant, d'abordar l'aprenentatge estructurat de la gramàtica a través de processos d'indagació, tot establint la relació entre coneixement gramatical explícit i ús de la llengua a partir de la reflexió i de l'elaboració de projectes de recerca reduïts. Per això cal partir de l'observació del significat i la funció que les formes lingüístiques adquireixen en el discurs, per arribar a la generalització i a la sistematització a partir de la manipulació d'enunciats, el contrast entre oracions, la formulació d'hipòtesis i de regles, l'ús de contraexemples o la connexió amb altres fenòmens lingüístics i comunicar els resultats amb el metallenguatge adequat. En definitiva, es tracta d'estimular la reflexió metalingüística i interlingüística perquè els alumnes puguin pensar i parlar sobre la llengua de manera que aquest coneixement reverteixi en una millora de les produccions pròpies i en una millor comprensió i interpretació crítica de les produccions alienes i, alhora, permeti construir de manera progressiva un coneixement explícit sobre com funciona el sistema lingüístic.

RESUMEN CLARO

Analizar cómo funciona el idioma y elegir las mejores palabras o estructuras para que nuestros textos y discursos sean mucho más eficaces.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado investiga los mecanismos de la lengua, usa términos gramaticales para explicar sus decisiones y revisa sus propios textos para ganar precisión, coherencia y estilo.

NO ES

No es memorizar tipos de sintagmas ni hacer análisis sintácticos mecánicos. No es aprender gramática de forma aislada sin aplicarla a la mejora real de la escritura.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

El alumnado reescribe un editorial periodístico cambiando la modalidad oracional para observar cómo varía la capacidad de persuasión y el tono del mensaje.

reflexionar

CE.10 · Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la ...

TEXTO OFICIAL

Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir l'ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge. Desenvolupar aquesta competència implica no tan sols que les persones siguin eficaces a l'hora de comunicar-se, sinó també que posin les paraules al servei d'uns objectius que no es desentenguin de la indefugible dimensió ètica de la comunicació. En l'àmbit de la comunicació personal, l'educació lingüística ha d'ajudar a establir relacions interpersonals basades en l'empatia i el respecte, tot oferint eines per a l'escolta activa, la comunicació assertiva, la deliberació argumentada i la resolució dialogada dels conflictes. Erradicar els usos discriminatoris i manipuladors del llenguatge, com també els abusos de poder a través de la paraula, és un imperatiu ètic. En els àmbits educatiu, social i professional, l'educació lingüística ha de capacitar per prendre la paraula en l'exercici una ciutadania activa i compromesa en la construcció de societats més equitatives, més democràtiques i més responsables en relació als grans desafiaments que com a humanitat tenim plantejats: la sostenibilitat del planeta, les diferents violències (inclosa la violència de gènere), les creixents desigualtats, etc.

RESUMEN CLARO

El alumnado utiliza el lenguaje para construir convivencia, resolver tensiones mediante el diálogo y promover la igualdad real entre todas las personas.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado participa en debates y mediaciones, evita expresiones discriminatorias y analiza cómo el lenguaje puede ejercer poder injusto sobre los demás.

NO ES

No es simplemente ser educado o aprender gramática. No es censura, sino responsabilidad ética al elegir las palabras para no excluir a nadie.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Realizar un simulacro de mediación ante un conflicto escolar, redactando un acuerdo final que utilice un lenguaje inclusivo, respetuoso y equilibrado.

comunicar

Llengua Castellana i Literatura II

CE.1 · explicar i apreciar la diversitat lingüística del mon a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i pluricultural...

TEXTO OFICIAL

explicar i apreciar la diversitat lingüística del mon a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i la riquesa dialectal de l'espanyol, com també la reflexió sobre els fenòmens del contacte entre llengües, per afavorir la reflexió interlingüística, per refutar els estereotips i prejudicis lingüístics i per valorar aquesta diversitat com a font de patrimoni cultural. La diversitat lingüística constitueix una característica fonamental de la nostra societat. A aquesta realitat s'hi suma el fet que a les aules hi conviuen joves que parlen llengües diferents de la llengua vehicular d'aprenentatge. Les classes de llengües han d'acollir la diversitat lingüística tant per valorar els significats culturals que se'n deriven i evitar els prejudicis lingüístics, com per aprofundir en el coneixement del funcionament de les llengües i les seves varietats. El desenvolupament d'aquesta competència a l'aula va, per tant, molt més enllà de situar en un mapa les llengües del nostre país i els seus dialectes, o d'estudiar les raons històriques del plurilingüisme com a finalitat última de l'aprenentatge. Contràriament, aquest acostament ha de nodrir-se de l'anàlisi i el diàleg sobre textos orals, escrits i multimodals de caràcter social i cultural, que reflecteixin aquesta pluralitat lingüística i dialectal. Els alumnes, a més, han d'aprendre a distingir els trets que obeeixen a la diversitat geogràfica de la llengua castellana, d'altres de relacionats amb el sociolecte o amb els diversos registres amb els quals un parlant s'adequa a diferents situacions comunicatives. Finalment, s'ha de propiciar que tot aquest aprenentatge es refermi en la comprensió crítica dels fenòmens que es produeixen en el marc del contacte entre llengües i de les conseqüències que puguin tenir sobre aquest tema els diferents models de convivència lingüística. Tot això amb la finalitat última de promoure l'exercici d'una ciutadania sensibilitzada, informada i compromesa amb els drets lingüístics individuals i col·lectius. Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica:

CE.2 · comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunic...

TEXTO OFICIAL

comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci. Desenvolupar les estratègies de comprensió oral implica entendre la comunicació com un procés constant d'interpretació d'intencions en el qual entren en joc el coneixement compartit entre interlocutors i tots els elements contextuals i cotextuals que permeten anar més enllà del significat del text i interpretar-ne el sentit. La comprensió i interpretació de missatges orals requereix destreses específiques que han de ser objecte d'ensenyament i aprenentatge, des de les més bàsiques (anticipar el contingut, retenir informació rellevant en funció del propi objectiu, distingir entre fets i opinions o captar el sentit global i la relació entre les parts del discurs), a les més avançades (identificar la intenció de l'emissor; analitzar procediments retòrics; detectar fal·làcies argumentatives o valorar la fiabilitat, la forma i el contingut del text, entre d'altres). L'atenció al desenvolupament d'estratègies de comprensió oral es desplaça en aquesta etapa a textos de caràcter acadèmic i dels mitjans de comunicació amb un grau d'especialització més gran. Això implica el contacte amb nous gèneres discursius, desplegar estratègies que permetin salvar la distància entre els coneixements previs i els requerits per a la comprensió del text, com també familiaritzar-se amb un lèxic caracteritzat per més abundància de tecnicismes, préstecs i estrangerismes.

CE.3 · produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caracter academic, amb rigor, fluïdesa, coherència...

TEXTO OFICIAL

produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caracter academic, amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. En aquesta etapa, es posarà especial atenció a situacions de caràcter públic, amb més distància social entre els interlocutors, que exigeixen usos lingüístics més elaborats, registres formals i el reconeixement de la importància de la comunicació no verbal. Les destreses vinculades a la producció oral de caràcter formal són essencials per al desenvolupament acadèmic i professional ulterior. Requereixen conèixer les claus dels gèneres discursius específics i dissenyar activitats competencials que incorporin de manera periòdica produccions orals a càrrec dels alumnes, sobre temes de rellevància ciutadana, científica o cultural, o vinculats als continguts curriculars. Aquestes seqüències didàctiques atendran de manera recursiva i col·laborativa les successives fases del procés (planificació, producció, assaig i revisió) fins a arribar al producte final. D'altra banda, un grau més gran de consciència lingüística en les interaccions orals és un requisit indispensable per participar de manera activa, compromesa i ètica en societats democràtiques. Adequar els usos orals al propòsit comunicatiu i calibrar-ne els efectes en l'interlocutor és essencial per a la comunicació eficaç, basada en el respecte i la cura recíproca. Les classes de llengua han de procurar l'accés a contextos participatius propis dels àmbits social o educatiu, en què els alumnes puguin prendre la paraula i desenvolupar estratègies d'escolta activa, cooperació conversacional i cortesia lingüística. Les tecnologies de la informació i la comunicació proporcionen nous formats per a la comunicació oral multimodal, síncrona o asíncrona, i permeten enregistrar les produccions orals dels alumnes per difondre-les en contextos reals i l'anàlisi i revisió posteriors. Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica:

CE.4 · comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit critic i diferents propòsits de lectura, amb atenció especi...

TEXTO OFICIAL

comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit critic i diferents propòsits de lectura, amb atenció especial a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement. L'atenció al desenvolupament d'estratègies de comprensió lectora es desplaça en aquesta etapa a textos de caràcter acadèmic amb un alt grau d'especialització, com també a textos dels mitjans de comunicació que aborden temes de rellevància social, científica i cultural. La lectura i interpretació de textos acadèmics implica el contacte amb nous gèneres discursius, el desplegament d'estratègies que permetin salvar la distància entre els coneixements previs i els aportats pel text, familiaritzar-se amb un lèxic sovint tècnic i amb abundant presència de préstecs i estrangerismes. D'altra banda, la lectura, interpretació i valoració de textos periodístics pressuposa conèixer les claus contextuals que permeten conferir-los sentit i detectar-ne els biaixos ideològics. Si no és així, el lector queda limitat a la interpretació literal del que s'ha dit, incapaç de captar ironies, al·lusions o dobles sentits, o de calibrar la intenció comunicativa de l'autor. D'aquí es desprèn que el desenvolupament de la competència lectora al batxillerat impliqui incidir en la motivació, el compromís i les pràctiques de lectura, juntament amb el coneixement i ús de les estratègies que han de desplegar-se abans, durant i després de l'acte lector, atenent de manera especial al desenvolupament de l'agilitat en el maneig de fonts diverses que permeti compensar la falta dels coneixements previs requerits per un determinat text, com també garantir-ne la fiabilitat o aclarir la finalitat amb la qual ha estat escrit. Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica:

CE.5 · produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb atenció especial als gèneres disc...

TEXTO OFICIAL

produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb atenció especial als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i respondre de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. Saber escriure significa avui saber fer-ho en diferents suports i formats, molts dels quals de caràcter hipertextual i multimodal i requereix el coneixement i apropiació dels motlles en què han cristal·litzat les pràctiques comunicatives escrites pròpies dels diferents àmbits d'ús: els gèneres discursius. A batxillerat cobren especial rellevància els gèneres acadèmics (dissertacions, assaigs, informes o comentaris crítics, entre d'altres) que reclamen la integració de diferents mirades, camps del saber o disciplines. L'estudiant, per tant, ha de manejar amb fluïdesa l'alternança d'informació i opinió, tot consignant les fonts consultades i procurar mantenir la claredat expositiva adequada amb una certa vocació d'estil. Ha de prendre consciència, en definitiva, de la responsabilitat de formar part en la construcció col·lectiva de sentits, des dels punts de vista cultural i ètic. La composició d'un text escrit ha tenir cura tant de la coherència, cohesió, correcció i adequació del registre, com de la propietat lèxica i la correcció gramatical i ortogràfica, com també de la valoració de les alternatives disponibles per a l'ús d'un llenguatge inclusiu. Requereix també adoptar decisions sobre el to del discurs i la inscripció de les persones (emissor i destinataris). A més, resulta essencial posar la màxima atenció en el llenguatge i l'estil, per la qual cosa la vinculació entre la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua i la seva projecció en els usos textuais resulta inseparable. D'aquí es desprèn que el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'escriptura reclami la intervenció a l'aula acurada i sostinguda. Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica:

CE.6 · seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels...

TEXTO OFICIAL

seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides. La producció, multiplicació i distribució de la informació és el principi constitutiu de les societats actuals, però l'accés a la informació no garanteix per si mateix el coneixement. Per això és imprescindible que els alumnes adquireixin habilitats i destreses per transformar la informació en coneixement, reconeixent quan es necessita, on cercar-la, com gestionar-la, avaluar-la i comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal i evidenciant una actitud ètica i responsable amb la propietat intel·lectual i amb la identitat digital. Es tracta d'una aposta per l'Alfabetització Mediàtica i Informacional (AMI) que implica la utilització responsable de les tecnologies, amb atenció especial a la detecció d'informacions esbiaixades o falses, l'avaluació constant de les fonts, els temps d'ús i l'autoregulació. S'ha de procurar que els alumnes, individualment o de manera col·laborativa, consultin fonts d'informació variades en contextos socials o acadèmics per realitzar treballs o projectes de recerca, especialment sobre temes del currículum o de les obres literàries llegides. Aquests processos de recerca han de tendir a l'abordament autònom de la planificació, gestió i emmagatzematge de la informació per recuperar-la de forma òptima i del respecte a les convencions de presentació establertes (índex, organització en epígrafs, procediments de cita, notes a peu de pàgina, bibliografia i bibliografia web), al mateix temps que al desenvolupament de la creativitat i l'adequació al context en la difusió del seu nou aprenentatge. La biblioteca virtual o escolar i l'aula, com a espai creatiu d'aprenentatge, seran l'entorn ideal per adquirir aquesta competència. Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica:

CE.7 · seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixemen...

TEXTO OFICIAL

seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres i compartir experiències lectores per construir la identitat lectora pròpia i gaudir de la dimensió social de la lectura. Desenvolupar aquesta competència implica avançar en la consolidació de l'autonomia i la construcció de la identitat lectora pròpia, dedicant un temps periòdic i constant a la lectura individual i propiciant moments de reflexió que permetin establir relacions entre els textos llegits. Això suposa ampliar les formes de gaudi, la diversitat i la complexitat dels textos escollits —incloent el contacte amb formes literàries actuals impreses i digitals i amb pràctiques culturals emergents— i la capacitat d'expressar l'experiència lectora. Es tracta de fer un pas cap a un corpus de lectures autònomes menys vinculades a l'entreteniment i a la lectura argumental i més orientat cap a l'apreciació estètica de la literatura. En conseqüència, l'explicitació de judicis de valor sobre les obres es basarà en molts més elements, incloent la identificació de la intertextualitat entre els textos i incorporarà la indagació, lectura i producció d'assaig relacionat amb les obres llegides.

CE.8 · llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura espanyola i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge...

TEXTO OFICIAL

llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura espanyola i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals per establir vincles entre textos diversos a fi de conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats d'aprofitament de la literatura i crear textos d'intenció literària.

CE.9 · consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i refle...

TEXTO OFICIAL

consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica. Perquè l'estudi sistemàtic de la llengua sigui útil, ha de promoure la competència metalingüística dels alumnes i s'ha de vincular amb els usos reals i contextualitzats propis dels parlants. La reflexió metalingüística ha de partir del coneixement intuïtiu dels alumnes com a usuaris de la llengua i establir ponts amb el coneixement sistemàtic d'aquesta, utilitzant per això terminologia específica i integrant els nivells morfosintàctic, semàntic i pragmàtic en l'estudi de les formes lingüístiques. Es tracta, per tant, d'abordar l'aprenentatge estructurat de la gramàtica a través de processos d'indagació, tot establint una relació entre coneixement gramatical explícit i ús de la llengua a partir de la reflexió i de l'elaboració de projectes de recerca reduïts. Per això cal partir de l'observació del significat i la funció que les formes lingüístiques adquireixen en el discurs, per arribar a la generalització i a la sistematització a partir de la manipulació d'enunciats, el contrast entre oracions, la formulació d'hipòtesis i de regles, l'ús de contraexemples o la connexió amb altres fenòmens lingüístics i comunicar els resultats amb el metallenguatge adequat. En definitiva, es tracta d'estimular la reflexió metalingüística i interlingüística perquè els alumnes puguin pensar i parlar sobre la llengua de manera que aquest coneixement reverteixi en la millora de les produccions pròpies i en la millor comprensió i interpretació crítica de les produccions alienes i, alhora, permeti construir de manera progressiva un coneixement explícit sobre com funciona el sistema lingüístic. Descriptors que es lliguen a aquesta competència específica:

CE.10 · posar les practiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la ...

TEXTO OFICIAL

posar les practiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge. Desenvolupar aquesta competència implica no tan sols que les persones siguin eficaces a l'hora de comunicar-se, sinó també que posin les paraules al servei d'uns objectius que no es desentenguin de la indefugible dimensió ètica de la comunicació. En l'àmbit de la comunicació personal, l'educació lingüística ha d'ajudar a establir relacions interpersonals basades en l'empatia i el respecte, tot oferint eines per a l'escolta activa, la comunicació assertiva, la deliberació argumentada i la resolució dialogada dels conflictes. Erradicar els usos discriminatoris i manipuladors del llenguatge, com també els abusos de poder a través de la paraula, és un imperatiu ètic.

3. Criterios de evaluación

Lengua Castellana y Literatura II

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.1	CE.1	<p>Reconèixer, valorar i explicar la diversitat lingüística del món, les famílies de llengües i la seva evolució (naixement, vida i mort) i les polítiques que tenen a veure amb aquestes situacions, amb especial atenció a les del propi territori; tot partint del fet de conèixer la situació lingüística a Europa, Espanya i territoris que conformen el domini lingüístic de la llengua catalana, en manifestacions orals, escrites i multimodals.</p> <p>Analizar y distinguir las lenguas de España y variedades del español, diferenciando rasgos dialectales de sociolectos y registros mediante el uso de metalenguaje específico.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario lingüístico de textos diversos donde identifica y clasifica rasgos dialectales, sociales y de registro, comparándolos con la norma estándar.</p> <p><i>Contexto:</i> Comparación de muestras de habla real y textos literarios dialectales para identificar marcas lingüísticas específicas y reflexionar sobre la realidad plurilingüe española.</p> <p><i>Evitar:</i> Identificar como vulgarismos o falta de cultura (sociolecto bajo) rasgos que son puramente dialectales, como el seseo o la aspiración de la 's' final.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: Analizar</p>
1.2	CE.1	<p>Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens de contacte entre llengües, amb especial atenció al paper de les xarxes socials i els mitjans de comunicació i de la investigació sobre els drets lingüístics i diversos models de convivència entre llengües.</p> <p>Identificar y desmontar prejuicios lingüísticos analizando la diversidad de normas del español y el papel de los medios en la normalización de las lenguas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario crítico o ensayo argumentativo donde identifica estereotipos lingüísticos en textos mediáticos y defiende la validez de las variedades dialectales y normas cultas.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis de fragmentos de programas televisivos o hilos de redes sociales para detectar juicios de valor sobre el habla de diferentes regiones y comunidades.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar la diversidad lingüística únicamente como un listado de lenguas cooficiales sin abordar la realidad de las variedades dialectales del español o el concepto de norma policéntrica.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Analizar</p>
2.1	CE.2	<p>Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals complexos propis de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.</p> <p>Analizar y explicar el contenido, la estructura y la intención comunicativa de discursos orales y piezas audiovisuales complejas, considerando la relación entre imagen y sonido.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un análisis escrito o esquema comentado donde desglosa la tesis, los argumentos y los recursos no verbales de un texto multimodal especializado.</p> <p><i>Contexto:</i> Visionado de conferencias académicas o debates televisivos para identificar estrategias persuasivas y la jerarquía de la información presentada en diferentes soportes.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar únicamente el contenido textual transcrito, ignorando el análisis de los códigos no verbales (gestualidad, edición, música) que exige la naturaleza multimodal del criterio.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Analizar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
2.2	CE.2	<p>Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals complexos, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.</p> <p>Evaluar críticamente la calidad, fiabilidad y eficacia comunicativa de textos orales y multimodales especializados, analizando tanto su estructura formal como su adecuación al canal y propósito.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario crítico o informe de evaluación sobre un texto oral especializado, analizando su rigor informativo, el uso del lenguaje y la idoneidad del soporte.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis crítico de un pódcast de divulgación científica o una conferencia académica para determinar su credibilidad y la eficacia de sus recursos retóricos.</p> <p><i>Evitar:</i> Limitar la evaluación a un resumen del contenido del audio o vídeo sin juzgar la validez de las fuentes ni la adecuación técnica del formato multimodal.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Valorar</p>
3.1	CE.3	<p>Realitzar exposicions i argumentacions orals formals amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social, ajustant-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu i amb la fluïdesa, el rigor, la coherència i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.</p> <p>Realizar exposiciones y argumentaciones orales formales y extensas sobre temas académicos o sociales, empleando recursos verbales y no verbales con rigor, fluidez y cohesión.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza una exposición oral grabada o en directo sobre un tema de actualidad, demostrando planificación, uso de registros formales y manejo de apoyos visuales.</p> <p><i>Contexto:</i> Presentación individual o en grupo sobre un dilema ético, científico o literario, seguida de un turno de preguntas para defender diferentes puntos de vista.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar la capacidad comunicativa basándose únicamente en el contenido temático, omitiendo la valoración técnica de los elementos no verbales y el registro formal exigido.</p>	<p>Exposicion oral</p> <p>Verbo: Producir</p>
3.2	CE.3	<p>Participar de manera activa i adequada en interaccions orals (formals i informals) i en el treball en equip amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.</p> <p>Intervenir de forma constructiva en debates y trabajos grupales, empleando normas de cortesía, escucha activa y estrategias para facilitar el diálogo cooperativo.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza intervenciones orales en debates, coloquios o reuniones de trabajo, demostrando respeto por los turnos de palabra y aportando ideas relevantes al grupo.</p> <p><i>Contexto:</i> Debates dirigidos sobre temas de actualidad o literatura, y sesiones de coordinación grupal para proyectos de investigación o comentarios de texto.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar únicamente la exposición oral individual (monólogo) ignorando la capacidad de interacción, réplica y trabajo cooperativo que exige específicamente este criterio.</p>	<p>Observacion sistematica</p> <p>Verbo: Participar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
4.1	CE.4	<p>Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, realitzant les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura.</p> <p>Analizar textos académicos y periodísticos identificando su tema, estructura interna e intención comunicativa, realizando inferencias para comprender el sentido global del discurso.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario de texto escrito donde identifica el tema, el esquema organizativo y la tesis o intención del autor en artículos de opinión.</p> <p><i>Contexto:</i> Práctica de comentario de textos periodísticos y académicos similares a los modelos de las pruebas de acceso a la universidad (EBAU).</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir la identificación de la estructura con la mera enumeración de párrafos sin explicar la jerarquía de las ideas o la tesis.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: Analizar</p>
4.2	CE.4	<p>Valorar la forma i el contingut de textos complexos avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.</p> <p>Evaluar críticamente la calidad, fiabilidad y recursos lingüísticos de textos especializados, analizando tanto su contenido como su eficacia comunicativa.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario crítico escrito donde juzga la validez de los argumentos y la adecuación de los recursos retóricos en un texto académico o periodístico.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis y comentario de artículos de opinión o textos de divulgación científica en el marco de la preparación para las pruebas de acceso a la universidad.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir la valoración crítica con una opinión personal subjetiva sin analizar la fiabilidad de la fuente ni la eficacia de los mecanismos lingüísticos empleados.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Valorar</p>
5.1	CE.5	<p>Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat sobre temes curriculars o d'interès social i cultural. L'elaboració ha d'anar precedida d'un procés de planificació que atengui la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal i d'un procés de redacció i revisió d'esborranys de manera individual o entre iguals, o mitjançant altres instruments de consulta.</p> <p>Redactar textos académicos planificados y revisados sobre temas sociales o culturales, asegurando la coherencia, cohesión y el uso de un registro formal adecuado.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un texto académico final junto con su esquema de planificación previo y los borradores corregidos tras una revisión entre iguales.</p> <p><i>Contexto:</i> Producción de un comentario crítico o ensayo argumentativo sobre un tema de actualidad, realizando primero un mapa conceptual y una corrección por parejas.</p> <p><i>Evitar:</i> Calificar únicamente el texto final sin recoger evidencias documentales del proceso de planificación y revisión por pares exigido explícitamente en el criterio.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Elaborar</p>
5.2	CE.5	<p>Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.</p> <p>Mejorar la calidad de los textos escritos mediante el uso de recursos estilísticos, vocabulario preciso y el cumplimiento estricto de las normas gramaticales y ortográficas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega textos escritos, como artículos de opinión o ensayos, donde se aprecia el uso de sinónimos, conectores variados y una corrección gramatical impecable.</p> <p><i>Contexto:</i> Redacción de comentarios de texto y ensayos argumentativos sobre temas de actualidad o fragmentos literarios, enfocándose en la madurez expresiva y la precisión léxica.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar únicamente la ausencia de faltas de ortografía, obviando la riqueza del léxico, la variedad de estructuras sintácticas o el uso de figuras retóricas.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Producir</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
6.1	CE.6	<p>Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts; calibrar-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis; i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual.</p> <p>Realizar investigaciones autónomas sobre temas académicos o literarios, gestionando fuentes de forma crítica y respetando la propiedad intelectual mediante citas y referencias adecuadas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un trabajo de investigación original, en soporte digital o papel, que incluye bibliografía contrastada, citas textuales y una síntesis crítica de la información.</p> <p><i>Contexto:</i> Búsqueda guiada de información sobre un autor de la Generación del 27 o un tema lingüístico actual para redactar un informe de investigación.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo el contenido del trabajo final sin comprobar el proceso de selección de fuentes o la correcta citación bibliográfica según normas APA/MLA.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Elaborar</p>
6.2	CE.6	<p>Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals, seguint pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.</p> <p>Analizar críticamente la veracidad de informaciones y noticias en entornos digitales mediante herramientas de verificación y contraste para detectar sesgos y desinformación.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un informe de verificación (fact-checking) sobre noticias digitales, documentando el proceso de contraste de fuentes y la detección de sesgos informativos.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis de noticias virales o hilos de redes sociales vinculados a la actualidad cultural o literaria para determinar su fiabilidad.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar la opinión personal del alumno sobre el tema de la noticia en lugar de la fiabilidad técnica y el contraste de las fuentes.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Evaluar</p>
7.1	CE.7	<p>Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània i deixar constància del progrés de l'itinerari lector i cultural personal mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura.</p>	
7.2	CE.7	<p>Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.</p> <p>Expresar valoraciones personales sobre las lecturas realizadas, empleando terminología literaria técnica y relacionando las obras con otras manifestaciones artísticas o autores de su itinerario lector.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza una reseña crítica o un comentario comparativo donde analiza una obra contemporánea vinculándola con otras artes y usando conceptos narratológicos o poéticos específicos.</p> <p><i>Contexto:</i> Participación en seminarios de lectura o creación de un portfolio de lecturas donde se conecte la literatura con el cine, la música o la pintura.</p> <p><i>Evitar:</i> Limitar la evaluación a un resumen argumental o una opinión subjetiva básica, omitiendo el uso de metalenguaje técnico y la intertextualidad exigida en 2.º de Bachillerato.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Elaborar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
8.1	CE.8	<p>Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides mitjançant l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària, utilitzant el metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres.</p> <p>Analizar y comentar obras literarias vinculando sus elementos formales con el contexto histórico y la tradición, aportando una valoración crítica argumentada con terminología específica.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario de texto literario donde justifica la relación entre la forma, el contenido y el contexto histórico-cultural de la obra.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis guiado y posterior redacción individual de un comentario crítico sobre una de las lecturas prescriptivas del canon de segundo de bachillerato.</p> <p><i>Evitar:</i> Sustituir el análisis literario y la interpretación del sentido por un resumen argumental o una biografía del autor sin conexión con el texto.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Explicar</p>
8.2	CE.8	<p>Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal, establint vincles argumentats entre els clàssics de la literatura catalana objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques clàssiques o contemporànies, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics i explicitant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.</p> <p>Elaborar proyectos de investigación que vinculen obras literarias de los siglos XIX al XXI con otras artes, analizando temas y formas desde una perspectiva personal.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un ensayo, una presentación multimodal o realiza una exposición oral comparando una obra literaria con otras manifestaciones artísticas y culturales.</p> <p><i>Contexto:</i> Realización de un trabajo monográfico o comparativo sobre una lectura guiada, relacionándola con temas de actualidad o lenguajes artísticos contemporáneos.</p> <p><i>Evitar:</i> Limitar la evaluación a una pregunta teórica de examen sobre historia de la literatura, ignorando el carácter práctico y comparativo del proyecto de investigación.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Investigar</p>
8.3	CE.8	<p>Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.</p>	
9.1	CE.9	<p>Revisar els textos propis i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i utilitzant el metallenguatge específic i identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.</p> <p>Revisar y mejorar textos propios mediante la reflexión metalingüística, empleando terminología técnica para justificar cambios y resolver dificultades de comprensión lectora de forma autónoma.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega borradores corregidos y un informe de autoevaluación donde justifica técnicamente las mejoras gramaticales, léxicas y textuales realizadas en sus producciones escritas.</p> <p><i>Contexto:</i> Talleres de escritura y lectura donde se aplican pautas de revisión para optimizar la coherencia, cohesión y adecuación de comentarios de texto y ensayos.</p> <p><i>Evitar:</i> Limitar la revisión únicamente a la corrección ortográfica superficial, omitiendo la justificación técnica de los cambios sintácticos o discursivos realizados.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Reflexionar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
9.2	CE.9	<p>Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic.</p> <p>Justificar razonadamente cómo las categorías gramaticales y recursos lingüísticos elegidos por el autor sirven a su intención comunicativa y afectan al lector.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario lingüístico o responde a preguntas de examen donde vincula rasgos gramaticales concretos con la intención del emisor.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis de textos de opinión o informativos identificando marcas de subjetividad, modalidad y mecanismos de cohesión en relación con el propósito comunicativo.</p> <p><i>Evitar:</i> Identificar rasgos lingüísticos de forma aislada o como un listado de etiquetas sin explicar su función pragmática ni su relación con la intención del autor.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: Explicar</p>
9.3	CE.9	<p>Elaborar i presentar els resultats de projectes de recerca reduïts sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesis i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.</p> <p>Realizar pequeñas investigaciones sobre el funcionamiento de la lengua, planteando hipótesis y conclusiones fundamentadas en el uso de fuentes bibliográficas y terminología gramatical precisa.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un informe escrito o realiza una presentación digital sobre un fenómeno lingüístico concreto, documentando el proceso de consulta y las conclusiones obtenidas.</p> <p><i>Contexto:</i> Trabajo monográfico o por proyectos sobre variedades de la lengua, cambios semánticos o dudas normativas consultando el DPD o la Nueva Gramática.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar un simple resumen de contenidos teóricos del libro de texto en lugar de un proceso de indagación con formulación de hipótesis propias.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Investigar</p>
10.1	CE.10	<p>Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.</p> <p>Analizar críticamente textos para detectar y corregir usos discriminatorios, manipuladores o abusivos del lenguaje, identificando los mecanismos lingüísticos y no verbales que los sustentan.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza un comentario crítico o informe analítico sobre textos diversos donde identifica sesgos, falacias y marcas lingüísticas de discriminación o manipulación.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis y debate guiado sobre discursos políticos, publicitarios o periodísticos actuales para identificar estrategias de persuasión ilícita y sesgos ideológicos.</p> <p><i>Evitar:</i> Limitar la evaluación a la opinión personal del alumno sobre la ética del texto sin exigir la identificación técnica de rasgos lingüísticos (modalización, léxico valorativo).</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: Analizar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
10.2	CE.10	<p>Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com en l'educatiu i el social.</p> <p>Emplear recursos lingüísticos y estrategias de mediación para resolver desacuerdos y alcanzar acuerdos mediante el diálogo respetuoso en diversos contextos sociales y académicos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado realiza debates dirigidos o simulaciones de mediación donde aplica fórmulas de cortesía, escucha activa y gestión de turnos de palabra para llegar a consensos.</p> <p><i>Contexto:</i> Organización de un debate académico sobre un tema de actualidad o una sesión de trabajo cooperativo para consensuar las conclusiones de un proyecto.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar la opinión personal o ideológica del alumno sobre el conflicto en lugar de su capacidad lingüística para mediar y utilizar fórmulas de cortesía.</p>	<p>Observacion sistemática</p> <p>Verbo: Utilizar</p>

Llengua Castellana i Literatura II

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
CA1.1	CE.1	<p>Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb especial atenció a les del propi territori, a partir de l'explicació del seu desenvolupament històric i sociolingüístic i de la situació actual, contrastant de manera explícita i amb el metallenguatge apropiat aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, en manifestacions orals, escrites i multimodals. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb especial atenció a la del propi territori. Contrastar de manera explícita i amb el metallenguatge apropiat aspectes lingüístics i discursius de les llengües i els dialectes en manifestacions orals, escrites i multimodals. Diferenciar els trets de la llengua que responen a la diversitat dialectal dels quals es corresponen amb sociolectes o registres.</p>	
CA1.2	CE.1	<p>Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües, amb especial atenció al paper de les xarxes socials i els mitjans de comunicació i de la investigació sobre els drets lingüístics i diversos models de convivència entre llengües. Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics. Adoptar una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal. Atendre la diversitat de normes cultes i estàndards que es donen en una mateixa llengua. Analitzar i valorar la rellevància actual dels mitjans de comunicació i les xarxes socials en els processos de normalització lingüística.</p>	
CA2.1	CE.2	<p>Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals complexos, propis de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals especialitzats propis de diferents àmbits. Analitzar la interacció entre els diferents codis.</p>	
CA2.2	CE.2	<p>Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals complexos, avaluant-ne la qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal emprat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals especialitzats. Avaluar la qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal emprat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.</p>	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
CA3.1	CE.3	Realitzar exposicions i argumentacions orals formals amb graus de planificació diversos sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social, ajustant-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu i amb fluïdesa, rigor, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, en diferents suports i emprant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. Realitzar exposicions i argumentacions orals formals extenses on es recullin diferents punts de vista, amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social. Ajustar-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu amb fluïdesa, rigor, coherència, cohesió, correcció i el registre, adequat en diferents suports. Emprar de manera eficaç recursos verbals i no verbals.	
CA3.2	CE.3	Participar de forma activa i adequada en interaccions orals (formals i informals) i en el treball en equip amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	
CA4.1	CE.4	Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació fent les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació. Realitzar les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura.	
CA4.2	CE.4	Valorar críticament la forma i el contingut de textos complexos avaluant la seva qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats. Valorar críticament el contingut i la forma de textos especialitzats. Avaluar la qualitat i la fiabilitat dels textos escrits, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	
CA5.1	CE.5	Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat sobre temes curriculars o d'interès social i cultural, precedits d'un procés de planificació que atengui la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal i de redacció i revisió d'esborranys de manera individual o entre iguals, o mitjançant altres instruments de consulta. Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat al voltant de temes curriculars o d'interès social i cultural. Planificar el text segons la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal. Revisar esborranys entre iguals o utilitzant altres instruments de consulta.	
CA5.2	CE.5	Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	
CA6.1	CE.6	Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts; calibrar-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis; i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual. Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts. Gestionar l'emmagatzematge i recuperació de la informació recollida en diferents fonts. Avaluar la fiabilitat i la pertinència de la informació recollida. Organitzar la informació i integrar-la en esquemes propis. Reelaborar la informació i comunicar-la de manera creativa, amb un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual.	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
CA6.2	CE.6	Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals, seguint pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació. Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals. Seguir pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.	
CA7.1	CE.7	Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants que es relacionin amb les propostes de lectura guiada, incloent-hi assaig literari i obres actuals que estableixin connexions amb la tradició, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència. Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants que es relacionin amb les propostes de lectura guiada, incloent assaig literari i obres actuals que estableixin connexions amb la tradició. Deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura.	
CA7.2	CE.7	Compartir l'experiència lectora utilitzant el metallenguatge específic i elaborar la interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals. Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic. Elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.	
CA8.1	CE.8	Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides mitjançant l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària. Utilitzar un metallenguatge específic en la interpretació d'obres literàries llegides. Emetre judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres.	
CA8.2	CE.8	Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal, establint vincles argumentats entre els clàssics de la literatura espanyola objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques clàssiques o contemporànies, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics i explicitant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal. Relacionar de manera argumentada les obres de la literatura espanyola o hispànica de l'últim quart del segle temes, els tòpics, les estructures, el llenguatge, els recursos expressius i els valors ètics i estètics. Explicar l'opinió personal argumentada sobre la lectura.	
CA8.3	CE.8	Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
CA9.1	CE.9	Revisar els propis textos i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i utilitzant el metallenguatge específic i identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús. Revisar els textos propis i fer propostes de millora. Argumentar els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic. Identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.	
CA9.2	CE.9	Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els efectes en el receptor. Utilitzar el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic en l'anàlisi dels trets lingüístics escollits.	
CA9.3	CE.9	Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesi i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua. Formular hipòtesis i establir generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequats. Consultar de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	
CA10.1	CE.10	Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.	
CA10.2	CE.10	Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	

4. Saberes básicos

Lengua Castellana y Literatura II

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Estudi comparatiu de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica: diferències fòniques, gramaticals i lèxiques	
2	Trets característics dels diferents registres lingüístics	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Elements verbals i no verbals que intervenen en el procés de comunicació. Propòsit comunicatiu	
2	Funcions del llenguatge. Modalitats textuais	
3	Adequació a la situació comunicativa	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Propietats textuais: adequació, coherència, cohesió, correcció	
2	Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: el text acadèmic	
3	Gèneres discursius propis de l'àmbit social. textos periodístics: narració, exposició i argumentació. Mitjans de comunicació i xarxes socials	
4	Gèneres literaris	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
---	---------------	-----------------------------------

1	Expressió oral. Adequació al nivell de formalitat requerit per la situació comunicativa. El registre estàndard. Trets discursius i lingüístics del discurs formal. Elements no verbals. Planificació i recerca d'informació, construcció del discurs i revisió. Transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i fonètics) al discurs	
2	Expressió escrita. Planificació: recerca i selecció d'informació; anàlisi, valoració, organització i síntesi de la informació. Redacció i revisió: transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i ortogràfics) al text escrit	
3	Comprensió oral. Sentit global del discurs. Parts del discurs i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Intenció comunicativa del parlant. Selecció de la informació rellevant	
4	Comprensió escrita. Sentit global del text. Parts del text i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Publicitat i propaganda. Intenció comunicativa de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Interpretació del llenguatge en el seu context. Connotació, denotació, sentit figurat	
5	Interacció oral en contextos formals. Ús propi i aliè de la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística	
6	Interacció escrita	
7	Mediació. Reconeixement i ús discursius dels elements lingüístics	
8	La modalitat. Formes lingüístiques per a l'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat	
9	Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació comunicativa	
10	Connectors, marcadors discursius i altres procediments lèxics, semàntics i gramaticals que contribueixen a la cohesió del text	
11	Relacions entre formes verbals com a procediment de cohesió textual, amb especial atenció a l'ús dels temps verbals. Valor de les formes no personals	
12	Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos	

13	Relació dels signes lingüístics amb el significat del text	
----	--	--

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Selecció d'obres rellevants d'autors de la literatura espanyola, europea i universal, amb assessorament	
2	Participació activa en el circuit literari i lector, en activitats com ara encontres literaris amb autors d'obres llegides, sessions de narració oral, clubs de lectura, etc	
3	Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques, físiques i digitals	
4	Accés a diferents experiències culturals: representacions teatrals, exposicions bibliogràfiques, etc	
5	Expressió argumentada dels gustos lectors personals	
6	Diversificació del corpus llegit, amb atenció als circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i literatura de consum, clàssics i	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	La literatura castellana des del darrer quart del segle	
2	Lectura i interpretació d'obres completes o fragments rellevants de la literatura castellana des del darrer quart del segle	
3	Anàlisi i comentari de textos literaris des del darrer quart del segle elements constitutius del gènere literari i sentit de l'obra literària, les relacions externes del text amb el seu context social, històric i amb la tradició literària	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita, amb especial atenció als elements sintàctics, lèxics i pragmàtics	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
2	Procediments de formació de paraules: derivació, composició, parasíntesi, sigles i acrònims	
3	Categories gramaticals: tipus i ús	
4	Explicació del significat de paraules o expressions dins el context. Sinonímia, antonímia, paronímia, polisèmia, homonímia. Hiperonímia i hiponímia	
5	Sintaxi. Relacions lògiques, gramaticals i semàntiques entre els elements d'una oració. Les funcions sintàctiques. Connectors com a element cohesionador del text i que hi aporta coherència. Elements de referència. Els díctics. Ordre lògic dels elements de l'oració. Signes de puntuació	
6	Connotació i denotació	
7	Elements discriminadors del llenguatge	
8	Identificació dels elements lingüístics que comprometen la comprensió d'un text escrit o oral	
9	Propostes de millora i enriquiment d'un text escrit o oral	

Llengua Castellana i Literatura II

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Estudi comparatiu de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica: diferències fòniques, gramaticals i lèxiques	
2	Trets característics dels diferents registres lingüístics	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Elements verbals i no verbals que intervenen en el procés de comunicació. Propòsit comunicatiu	
2	Funcions del llenguatge. Modalitats textuais	
3	Adequació a la situació comunicativa	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Propietats textuals: adequació, coherència, cohesió, correcció	
2	Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: el text acadèmic	
3	Gèneres discursius propis de l'àmbit social. textos periodístics: narració, exposició i argumentació. Mitjans de comunicació i xarxes socials	
4	Gèneres literaris	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Expressió oral. Adequació al nivell de formalitat requerit per la situació comunicativa. El registre estàndard. Trets discursius i lingüístics del discurs formal. Elements no verbals. Planificació i recerca d'informació, construcció del discurs i revisió. Transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i fonètics) al discurs	
2	Expressió escrita. Planificació: recerca i selecció d'informació; anàlisi, valoració, organització i síntesi de la informació. Redacció i revisió: transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i ortogràfics) al text escrit	
3	Comprensió oral. Sentit global del discurs. Parts del discurs i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Intenció comunicativa del parlant. Selecció de la informació rellevant	
4	Comprensió escrita. Sentit global del text. Parts del text i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Publicitat i propaganda. Intenció comunicativa de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Interpretació del llenguatge en el seu context. Connotació, denotació, sentit figurat	
5	Interacció oral en contextos formals. Ús propi i aliè de la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística	
6	Interacció escrita	
7	Mediació. Reconeixement i ús discursius dels elements lingüístics	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
8	La modalitat. Formes lingüístiques per a l'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat	
9	Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació comunicativa	
10	Connectors, marcadors discursius i altres procediments lèxics, semàntics i gramaticals que contribueixen a la cohesió del text	
11	Relacions entre formes verbals com a procediment de cohesió textual, amb especial atenció a l'ús dels temps verbals. Valor de les formes no personals	
12	Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos	
13	Relació dels signes lingüístics amb el significat del text	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Selecció d'obres rellevants d'autors de la literatura espanyola, europea i universal, amb assessorament	
2	Participació activa en el circuit literari i lector, en activitats com ara encontres literaris amb autors d'obres llegides, sessions de narració oral, clubs de lectura, etc	
3	Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques, físiques i digitals	
4	Accés a diferents experiències culturals: representacions teatrals, exposicions bibliogràfiques, etc	
5	Expressió argumentada dels gustos lectors personals	
6	Diversificació del corpus llegit, amb atenció als circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i literatura de consum, clàssics i	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	La literatura castellana des del darrer quart del segle	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
2	Lectura i interpretació d'obres completes o fragments rellevants de la literatura castellana des del darrer quart del segle	
3	Anàlisi i comentari de textos literaris des del darrer quart del segle elements constitutius del gènere literari i sentit de l'obra literària, les relacions externes del text amb el seu context social, històric i amb la tradició literària	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita, amb especial atenció als elements sintàctics, lèxics i pragmàtics	
2	Procediments de formació de paraules: derivació, composició, parasíntesi, sigles i acrònims	
3	Categories gramaticals: tipus i ús	
4	Explicació del significat de paraules o expressions dins el context. Sinonímia, antonímia, paronímia, polisèmia, homonímia. Hiperonímia i hiponímia	
5	Sintaxi. Relacions lògiques, gramaticals i semàntiques entre els elements d'una oració. Les funcions sintàctiques. Connectors com a element cohesionador del text i que hi aporta coherència. Elements de referència. Els díctics. Ordre lògic dels elements de l'oració. Signes de puntuació	
6	Connotació i denotació	
7	Elements discriminatoris del llenguatge	
8	Identificació dels elements lingüístics que comprometen la comprensió d'un text escrit o oral	
9	Propostes de millora i enriquiment d'un text escrit o oral	

5. Rúbrica orientativa 1-4

Nivel	Descriptor	Uso docente
1	Inicial: evidencia incompleta o con errores de base.	Refuerzo guiado y nueva evidencia breve.

Nivel	Descriptor	Uso docente
2	En proceso: cumple parte del criterio con ayuda o imprecisiones.	Feedback específico y práctica focalizada.
3	Adecuado: cumple el criterio con autonomía suficiente.	Consolidación y transferencia.
4	Excelente: domina, justifica y transfiere el criterio.	Ampliación o reto competencial.

Este documento es una ayuda de trabajo generada por Corrigiendo.es a partir de datos curriculares oficiales estructurados y de un enriquecimiento didáctico sintetizado con IA (Gemini). Revisa siempre la normativa vigente de tu administración educativa antes de incorporarlo literalmente a documentos administrativos del centro.